



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

09 12 2024

м. Київ

№ 1718

Про реалізацію інноваційного освітнього проекту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» у січні 2025 – грудні 2029 років

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2023 року № 552 (зі змінами), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07 липня 2023 року за № 1155/40211, на підставі клопотань управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації від 02.12.2024 № 4620/01-07/2-24, департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 02.12.2024 № 8574/211-24, департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської обласної державної (військової) адміністрації від 29.11.2024 № 01-13/3380, департаменту освіти і науки Київської обласної державної (військової) адміністрації від 04.12.2024 № 4751/32.01/32.07-2024, департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації від 02.12.2024 № 35-09/3224/0.35, департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації від 02.12.2024 № 02-01/07/3811, департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної (військової) адміністрації від 02.12.2024 № 4157/11/01-01.12, департаменту освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації від 29.11.2024 № вих-3608/24, висновку науково-методичної комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України від 03 грудня 2024 року (протокол № 35), рішення засідання вченої ради Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України від 05 грудня 2024 року (протокол № 13), ураховуючи пункт 1 частини першої статті 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» від 04.12.2024 № 21/08-1953, з метою теоретичного обґрунтування моделі забезпечення якості дошкільної освіти

НАКАЗУЮ:

1. Розпочати реалізацію інноваційного освітнього проекту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в

науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років (далі – Проєкт).

2. Затвердити як такі, що додаються:

1) заявку на реалізацію інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років;

2) програму реалізації інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років;

3) склад науково-консультативної ради реалізації інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років.

3. Науково-методичній комісії з інноваційної діяльності сектору дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти та виховання Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (далі – Комісія):

1) здійснювати супровід реалізації Проєкту, включаючи його проміжні етапи;

2) опрацьовувати звіти за кожний етап, підтверджуючи результати звітів витягом з протоколу засідання Комісії, який надсилається автору ініціативи;

3) заслухати звіт про завершення реалізації Проєкту та подати експертний висновок до Міністерства освіти і науки України для прийняття відповідного рішення.

4. Науково-консультативний раді:

1) здійснювати науково-методичний та організаційний супровід реалізації Проєкту;

2) вносити пропозиції щодо необхідних змін у діяльності закладів освіти в межах завдань реалізації Проєкту.

5. Комісії та Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Баженков С.) забезпечити дотримання законодавства усіма суб'єктами інноваційної діяльності цього Проекту під час його реалізації.

6. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» здійснювати організаційно-методичне забезпечення реалізації Проекту.

7. Управлінню освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації, департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації, департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської обласної державної (військової) адміністрації, департаменту освіти і науки Київської обласної державної (військової) адміністрації, департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації, департаменту освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації, департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної (військової) адміністрації, департаменту освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації сприяти закладам дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей, на базі яких реалізується Проект, у забезпеченні необхідних умов для організації та реалізації Проекту.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Кузьмичову Н.

Міністр



Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
09.12.2024 № 1718

ЗАЯВКА

**на реалізацію інноваційного освітнього проєкту
на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти
в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів
дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської,
Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської
областей у січні 2025 – грудні 2029 років**

Актуальність інноваційного проєкту. Аксіологічним імперативом розвитку освітніх систем у світі є підвищення їхньої якості відповідно до цивілізаційних і національних викликів, що постають на сучасному етапі розвитку людства й кожної окремої держави. Передусім це розвиток інформаційного суспільства, де знання стають головним капіталом і основним ресурсом економіки; системна цивілізаційна криза, яка охоплює всі аспекти людського життя; зародження шостого технологічного укладу, який базується на конвергенції NBIC-технологій. Ці тенденції розвитку цивілізації у XXI столітті зумовили високі вимоги до національних освітніх систем щодо формування в молодого покоління здатності до успішної самореалізації у світі, який характеризується інноваційністю, складністю, мінливістю та суперечностями.

Водночас найважливішим завданням для України в післявоєнні часи буде її перетворення на high-tech державу в таких ключових сферах, як військово-промисловий комплекс, енергетика, NBIC-виробництво, інформаційні технології, електроніка, штучний інтелект, робототехніка, нанотехнології, біотехнології, екологічні технології. Розвиток цих секторів не лише забезпечить економічний прогрес, а й сприятиме зміцненню національної безпеки, посиленню обороноздатності, створенню нових робочих місць і підвищенню міжнародного статусу України.

Освіта відіграє ключову роль у розв'язанні визначених завдань. В умовах сучасних глобальних викликів тільки ті країни, які зможуть пересбудувати свої

освітні системи, досягти якісно нового рівня освіченості молодого покоління та впровадити інноваційні підходи, мають шанс не залишитися на «узбіччі цивілізації». Лише ті нації, які зможуть ефективно підготувати своїх громадян до нових викликів, збережуть свою конкурентоспроможність на міжнародній арені та забезпечать своїм громадянам високу якість життя.

Стратегія якості нині є основою інноваційних змін в освітній політиці багатьох країн світу. Найбільш доцільно розпочинати реалізацію саме з її першого складника — дошкільної освіти. Насамперед це забезпечить фундамент для побудови цілісної, безперервної освітньої системи, яка супроводжуватиме особистість на всіх етапах її життя. Вагомим аргументом на користь обрання теми дослідження є надзвичайне значення дитинства в житті людини. Адже дошкільний вік вирізняється унікальними потенційними можливостями щодо фізичного й психічного розвитку особистості, які можуть повною мірою реалізуватися лише за умов створення відповідного розвивального середовища.

Отже, модернізація дошкільної освіти на засадах стратегії якості є важливим кроком для будь-якої держави, що прагне забезпечити стабільний розвиток та процвітання своїх громадян у довгостроковій перспективі. Вона створює міцний фундамент для виховання молодого покоління, здатного до інновацій, творчості та ефективного розв'язання складних проблем сучасного світу. Тому прогресивні країни, зокрема Фінляндія, Сінгапур, Нова Зеландія та Канада, за останні роки ґрунтовно модернізували системи дошкільної освіти.

У Фінляндії прийнято закон про дошкільну освіту «Varhaiskasvatuslaki» (2015), який забезпечує безплатну дошкільну освіту для всіх дітей. Також були розроблені нові навчальні програми, як-от «National Core Curriculum for Early Childhood Education and Care», що базуються на наукових дослідженнях та орієнтовані на індивідуальні потреби кожної дитини.

У Сінгапурі на законодавчому рівні (Закон «Early Childhood Development Centres Act», 2017) затверджено стандарти дошкільної освіти та визначено процедуру сертифікації педагогів. Уряд через Міністерство освіти та Агентство з розвитку раннього дитинства (Early Childhood Development Agency, ECDA)

активно інвестує в навчання вихователів, надаючи гранти та субсидії для підвищення їхньої кваліфікації за програмами «Professional Development Programme for Early Childhood Educators» та «Early Childhood Care and Education Training Programme», що забезпечує високу якість освіти дітей раннього віку. Система дошкільної освіти в Сінгапурі, відома як Nurturing Early Learners (NEL), є унікальною завдяки інтегрованому підходу, який містить: Holistic Development (холістичний розвиток), Play-based Learning (навчання через гру); Bilingual Education (діти з раннього віку вивчають дві мови — англійську та рідну).

У Новій Зеландії розроблено національний навчальний план для дошкільної освіти «Te Whāriki» (2017). У ньому наголошується на необхідності використання інтерактивних платформ та цифрових ресурсів для активного навчання дітей дошкільного віку. У монографії М. Carr «Learning Stories: Constructing Learner Identities in Early Education» (2012) підкреслюється важливість цих технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

У Канаді акцент робиться на створенні сприятливих умов для розвитку дітей через підтримку інклюзивних програм. Закон «Canada Child Benefit» (2016) забезпечує фінансову підтримку родинам, що дозволяє створити умови для рівного доступу громадянам до якісної дошкільної освіти. Методика «Ontario's Pedagogy for the Early Years» зосереджується на інклюзії та рівності в освітньому середовищі.

Країни Європи в межах досягнення показника «95% дітей мають бути охоплені різними формами дошкільної освіти» відповідно до Рамкової програми ЄС «Освіта і навчання 2020» позиціонують передшкільний рік як обов'язковий для дошкільників (Conclusions of 12 May 2009 on a Strategic Framework for European Cooperation in Education and Training, 2009). Станом на 2019 рік у Німеччині 97 % дітей віком 5 років, а в Польщі 96 % охоплено різними формами здобуття дошкільної освіти.

Ці країни демонструють, що систематичні та комплексні реформи в дошкільній освіті можуть мати значний позитивний вплив на розвиток суспільства загалом, створюючи основу для виховання, навчання і розвитку

майбутніх поколінь, здатних до інновацій та ефективного розв'язання складних проблем сучасного світу.

В Україні маємо чітко окреслену нормативну базу інноваційних перетворень у дошкільній освіті. У Законі України «Про дошкільну освіту» (2024), який уводиться в дію 07.07.2025, визначено ключові напрями інноваційних змін: підтримка раннього розвитку дитини з народження, посилення співпраці з родинами, широке використання парціальних програм, запровадження нових форм організації освітнього процесу та формування необхідних життєвих навичок і компетентностей. Згідно із зазначеним законом, компетентність — динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, особистісних якостей, що визначає здатність дитини успішно соціалізуватися і здобувати формальну, неформальну та інформальну освіту.

Феномен *забезпечення якості дошкільної освіти* як один із ключових аспектів її розвитку активно досліджується на концептуальному, теоретико-методичному та практичному рівнях як в Україні, так і за кордоном.

Основні принципи та стандарти якості дошкільної освіти в країнах ЄС наведено в рекомендаціях «Early Childhood Education and Care (ECEC) Quality Framework», розроблених Європейською комісією. Національною асоціацією освіти дітей молодшого віку (NAEYC) у США створено освітню програму «Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs Serving Children from Birth Through Age 8» (DAP), у якій презентовано кращі практики та підходи в роботі з дітьми раннього віку. Організацією економічного співробітництва та розвитку (OECD) видано посібник «Quality in Early Childhood Education», у якому наводяться ключові показники якості дошкільної освіти та рекомендації для країн-учасниць.

Важливим кроком на шляху до створення сучасної, високоякісної та доступної дошкільної освіти в Україні є розробка Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020). Її наукова цінність полягає в чіткому окресленні орієнтирів для менеджерів, вихователів і батьків у контексті

організації освітнього процесу, у визначенні критичної важливості раннього втручання, комплексного підходу до виховання та навчання, а також розвитку критичного мислення, творчих здібностей та соціальних навичок у дітей. Концепція також є важливим інструментом для впровадження інноваційних педагогічних підходів, зокрема інтеграції ігрових методик, використання новітніх цифрових технологій і розвитку партнерських відносин між закладами освіти, родинами та громадами.

На теоретико-методичному рівні питання забезпечення якості дошкільної освіти входять до кола наукових інтересів багатьох українських учених, зокрема Л. Артемової (вплив сучасних освітніх технологій на якість дошкільної освіти), Г. Беленької (інтеграція освітніх технологій як засіб забезпечення якості дошкільної освіти, залежність якості дошкільної освіти від якості підготовки майбутніх педагогів у закладі вищої освіти), О. Богініч (сучасні підходи до підвищення якості педагогічної взаємодії в закладах дошкільної освіти), Н. Гавриш (вплив середовища та педагогічної діяльності на якість дошкільної освіти), К. Крутій (моніторинг як сучасний засіб управління якістю дошкільної освіти), Т. Піроженко (сучасні тенденції та перспективи досягнення якісної дошкільної освіти. О. Рейпольської (забезпечення якості й доступності дошкільної освіти в умовах розвитку партнерства державного та приватного секторів, Т. Степаненко (методичні підходи до організації освітнього процесу), Л. Загородньої (підготовка майбутніх фахівців до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти) та ін.

За кордоном вагомий внесок у дослідження якості дошкільної освіти зробили науковці W. Steven Barnett (економічні та соціальні переваги якісної дошкільної освіти), J. Heckman (роль інвестицій у дошкільну освіту для довгострокового економічного розвитку), L. Mayer (забезпечення рівного доступу до якісної освіти; якість інклюзивної освіти), E. Melhuish (вплив дошкільної освіти на довгостроковий розвиток дітей) та I. Siraj (педагогічні підходи та їхній вплив на розвиток дітей у ранньому віці), K. Sylva (якість дошкільної освіти та її вплив на академічні досягнення дітей) та ін.

Практичний рівень розв’язання проблеми забезпечення якості дошкільної освіти вимагає системного підходу. Цьому найповніше відповідають «Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти» (2020). Цей документ визначає ключові підходи й механізми, що дозволяють закладам дошкільної освіти розробляти та впроваджувати ефективну внутрішню систему забезпечення якості освіти. Загалом методичні рекомендації є незамінним інструментом для закладів дошкільної освіти, які прагнуть забезпечити високий рівень якості освітніх послуг та відповідати сучасним стандартам і вимогам.

Наголошуючи на вагомому внескові українських і зарубіжних менеджерів освіти, науковців, методистів і практиків у розробку нормативних, теоретико-методологічних, методичних і практичних засад досліджуваного феномена, маємо водночас зазначити, що проблематика забезпечення якості дошкільної освіти в умовах імплементації нового Закону України «Про дошкільну освіту» (2024) ще не була предметом спеціальних наукових досліджень. Проте для успішного запровадження інновацій, передбачених осучасненим законодавством, необхідно розробити й апробувати відповідні концепцію, моделі й методики, які б забезпечили високу якість дошкільної освіти та відповідали сучасним вимогам. Цей інноваційний проєкт спрямований саме на вирішення зазначених завдань, що робить його актуальним та необхідним на сучасному етапі розвитку української освіти.

Зазначене й обумовило вибір теми інноваційного проєкту — «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті “Інтелект України”», а також визначення об’єкта, предмета, мети й завдань дослідження в інноваційному проєкті.

Об’єкт дослідження — освітній процес у закладах дошкільної освіти, які працюють за парціальною програмою / парціальними програмами науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Предмет дослідження — системна модель забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».

Мета дослідження — теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка системної моделі забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» в контексті реалізації вимог Закону України «Про дошкільну освіту» (2024 р.).

Відповідно до проблеми та мети сформульовано основні **завдання дослідження**:

1. Вивчити стан розробленості досліджуваної проблеми в нормативно-правовому полі, педагогічній теорії та практиці. Здійснити теоретичне узагальнення основних підходів до її розв’язання на нормативно-законодавчому, теоретичному та емпіричному рівнях.

2. Визначити теоретико-методологічні та методичні основи забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» як складного соціально-педагогічного феномена, що вимагає вивчення з позицій системного підходу.

3. Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити системну модель забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».

4. Розробити та експериментально перевірити комплексно-цільову програму введення розробленої моделі в практику роботи закладів дошкільної освіти, які впроваджують парціальну програму науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Провідна ідея інноваційного проєкту полягає в тому, що забезпечення якості дошкільної освіти відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» передбачає створення умов для благополуччя дитини, збереження та зміцнення її здоров’я, фізичного й психічного розвитку, а також соціалізації, починаючи з віку немовляти. Ці умови мають відповідати сучасним вимогам та потребам українського суспільства і сприяти проведенню «м’якої революції» в дошкільній освіті.

Складність і багатоплановість досліджуваної проблеми обумовили необхідність реалізації провідної ідеї на засадах системного підходу, що й

спричинило особливості концепції дослідження, яка охоплює три взаємопов'язаних концепти.

Методологічний концепт інноваційного проєкту презентований постнекласичною парадигмою освіти, концепцією «м'якої революції» у дошкільній освіті та соціокультурною теорією, конкретизованими щодо проблемного поля дослідження за допомогою таких ключових ідей:

1. *Постнекласична парадигма освіти виступає як синтез аксіологічного й особистісно орієнтованого підходів та фундаменталізації знань* (В. Андрущенко, І. Зязюн, В. Кремень, О. Савчук, Н. Кузьміна; M. Apple, S. Ball, G. Biesta, J. Dewey, P. Freire, H. Giroux, N. Noddings, T. Popkewitz та ін.). Вона становить сучасний підхід до педагогіки, що ґрунтується на цінностях шостого технологічного укладу — сучасному етапі соціально-економічного розвитку високорозвинених країн. Останній можна охарактеризувати як етап, де основним фактором розвитку держави є інтеграція передових інформаційних та біотехнологій, штучного інтелекту, автоматизації, а також технологій, що сприяють сталому розвитку та збереженню навколишнього середовища. Цей уклад передбачає глибоку цифровізацію виробничих процесів, створення мережових цифрових та «розумних» фабрик (Smart Factory), використання великих даних (Big Data), Інтернету речей (IoT) та роботизації, що підвищує ефективність, знижує витрати та мінімізує вплив на довкілля. Промисловість шостого технологічного укладу орієнтується на інноваційні, адаптивні й гнучкі системи виробництва, здатні реагувати на швидкозмінювані умови ринку та глобальні виклики.

2. Досягнення мети постнекласичної парадигми освіти — синтезу аксіологічного й особистісно орієнтованого підходів та фундаменталізації знань — стає можливим завдяки поєднанню основних ідей *STEM(STREAM)-освіти з міждисциплінарним та особистісно орієнтованим підходами*, які забезпечують гнучкість освітнього процесу, враховуючи унікальні потреби, здібності та інтереси кожного вихованця.

3. Постнекласична парадигма освіти спирається на інтеграцію ключових принципів *сучасної філософії освіти* (І. Бех, В. Кремень, О. Савчук та ін.) і враховує дослідження провідних зарубіжних фахівців у цій сфері (М. Apple, S. Ball, J. Dewey, P. Freire, N. Noddings та ін.). До вихідних положень останньої належать ідеї *розвитку особистісно орієнтованого підходу, формування критичного мислення та соціальної відповідальності, а також утвердження моральних і етичних цінностей в освітньому процесі*. Важливим є створення умов для *самореалізації здобувачів освіти та розвитку їхнього творчого потенціалу*, що забезпечує готовність до адаптації в сучасному світі.

4. Постнекласична парадигма освіти фокусується на дослідженні *освітніх систем як складних системних утворень* (Г. Ващенко, А. Віхров, В. Лозовецька, С. Максименко, В. Мельник, О. Пехота, А. Тихоненко, В. Третьяков; A. Bishop, S. Dreyfus, B. Ertl, D. Johnson, A. Schwartz та ін.). До вихідних положень системного підходу в освіті, які є визначальними в нашому дослідженні, належать принципи *єдності системи й середовища, дитиноцентризму та особистісно орієнтований підхід до розвитку дитини відповідно до її індивідуальних особливостей, потреб, інтересів, здібностей, обдарувань та свободи вибору, цілісності, цілеспрямованості, адаптивності, а також принцип оптимальності освітніх систем*.

5. Принцип *єдності системи й середовища* передбачає розгляд дошкільної освіти як підсистеми системи освіти, до якої вона належить і в межах якої функціонує. У цьому контексті дошкільна освіта має розглядатися не як ізольований етап виховання, навчання й розвитку дитини, а як один із невід'ємних складників безперервної освітньої системи, що характеризуються спільними методологічними засадами, єдиними ціннісними орієнтирами та узгодженими стратегічними цілями. Це стає можливим за умов забезпечення послідовного та гармонійного розвитку особистості на кожному віковому етапі.

6. Принцип *цілісності* передбачає необхідність розкриття структури дошкільної освіти як системного утворення через її мереологічний поділ на складові компоненти, що утворюють єдину нерозривну систему — освітній

процес, освітнє середовище й результати освітнього процесу. При цьому освітній процес розглядається як центральний складник, навколо якого формується освітнє середовище та досягаються результати навчання. Кожен із цих компонентів впливає на якість та ефективність освіти, і лише їх взаємодія забезпечує формування цілісної, ефективної системи (Л. Долинська, О. Кононко, Т. Поніманська; J. Dewey, U. Bronfenbrenner, H. Gardner та ін.).

7. Принцип *цілеспрямованості* відіграє фундаментальну роль у забезпеченні системності, структурності та передбачуваності процесів у сучасній дошкільній освіті. Його сутність виявляється в тому, що кожний компонент дошкільної освіти, незалежно від його ролі чи значущості, повинен спрямовуватися на досягнення цілей, бути узгодженим із загальною структурою і сприяти ефективності системи загалом.

8. Важливим є також принцип *адаптивності*, дотримання якого забезпечує гнучкість системи дошкільної освіти з метою задоволення освітніх потреб кожної родини й дитини. Найбільш ефективним шляхом досягнення цього є *інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти в єдиний органічний простір*. Такий підхід сприяє всебічному розвитку дитини, забезпечуючи безперервність і взаємозв'язок навчальних процесів у різних освітніх середовищах.

9. Ключовим для системного підходу в дошкільній освіті є принцип *оптимальності*. Оптимальність передбачає вибір таких методів, форм і засобів навчання, які забезпечують максимальний результат за мінімальних витрат часу та ресурсів, уникнення перевантаження дітей і підтримання їхньої природної зацікавленості. Цей принцип сприяє побудові освітнього процесу ефективно, збалансовано та гармонійно, орієнтуючись як на особистісний розвиток кожної дитини, так і на її академічні досягнення.

10. Постнекласична парадигма є основою для *«м'якої революції» у дошкільній освіті*, яка спрямована на створення гармонійного й стимулювального середовища для всебічного розвитку дитини. Термін «м'яка революція» («soft revolution») вперше був уведений у науковий обіг

американським соціологом J. Friedman. У контексті виховання дитини «м'яка революція» сповідує принципи ненасильницького виховання (не пеленаємо дитину, відразу заспокоюємо, створюємо комфортні умови, атмосферу любові й тепла тощо). Ці підходи дарують дитині відчуття безпеки та підтримки, формують основи здорового й радісного дитинства, закладаючи фундамент для її гармонійного розвитку та успішного становлення особистості.

11. У *соціокультурній теорії* системоутворювальними чинниками розвитку дитини вважають її спілкування з дорослими та однолітками, а також культурний контекст. Більшість учених підкреслює, що розвиток дитини є результатом її активної участі в соціальних взаємодіях, у яких вона поступово засвоює культурно обумовлені норми, цінності, мову, символи та інструменти, що згодом стають її особистим надбанням.

12. Одним з основних постулатів соціокультурної теорії є положення про необхідність навчання дитини в *зоні найближчого розвитку*. Згідно із цим постулатом, ефективне навчання відбувається тоді, коли воно ґрунтується на врахуванні потенційних можливостей когнітивного розвитку дитини і спрямоване на створення умов для їх розкриття. Отже, освітній процес слід організовувати так, щоб забезпечувати когнітивний розвиток дитини на рівні, що тільки починає формуватися. Саме це є передумовою її швидкого особистісного та інтелектуального зростання.

13. Соціокультурна теорія співзвучна з постнекласичною парадигмою освіти, оскільки обидві наголошують на важливості індивідуальних шляхів розвитку особистості й врахуванні соціального та культурного контекстів цього феномена.

Теоретичний концепт інноваційного проєкту є результатом наукової рефлексії здобутків провідних учених щодо вивчення відповідних аспектів феномена *якість освіти* як багатовимірної та міждисциплінарної категорії (Н. Бібік, В. Кремень, О. Савченко, С. Сисоєва, О. Яковенко; G. Anderson, M. Fullan, L. Shulman, T. Sergiovanni, D. Stufflebeam etc.); аксіологічних імперативів розвитку дошкільної освіти у світі та її ключових аспектів (А. Богуш, Н. Гавриш,

I. Дичківська, О. Ковшар, О. Кононко, Т. Поніманська; Н. Ang, J. Bennett, C. Edwards, J. Heckman, P. Moss etc.), визначення стратегії управління і моніторингу якості дошкільної освіти (К. Крутій, І. Хижняк, І. Чепелюк; S. Bartoli, E. Melhuish, J. Moss, L. Martin та ін.).

Як системотворні складники *теоретичного концепту* нами розглядалися рекомендації Європейської комісії з дошкільної освіти та догляду «Key Indicators of the European Quality Framework for Early Childhood Education and Care» (2014) і «Quality Framework for Early Childhood Education and Care» (2019), що встановлюють загальні стандарти й принципи якості дошкільної освіти в країнах ЄС. Також ми звернулися до звіту Організації економічного співробітництва та розвитку «Quality in Early Childhood Education» (OECD), який описує основні показники якості в дошкільній освіті та містить рекомендації, сформовані на основі міжнародного досвіду. Додатково враховано «Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs Serving Children from Birth Through Age 8» (DAP) — документ, виданий Національною асоціацією освіти дітей молодшого віку (NAEYC) у США, що надає рекомендації для роботи з дітьми раннього віку з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей розвитку.

Аналіз зазначених джерел деталізовано у зв'язку з основними аспектами дослідження через такі ключові ідеї:

1. Дошкільна освіта в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» має бути невід'ємним складником його безперервної освітньої системи, який об'єднує чотири взаємопов'язаних рівні: дошкільну, початкову, базову середню та профільну середню освіту. Фундаментальними для забезпечення ефективного переходу між рівнями освіти є принципи *наступності* та *перспективності*. Урахування принципу наступності забезпечує логічну й послідовну побудову освітнього процесу, а принцип перспективності дає можливість підготувати вихованців до майбутніх викликів, забезпечуючи довгостроковий успіх.

2. Реалізація цих принципів між дошкільною та загальною середньою ланками освіти має відбуватися завдяки:

2.1. *Спільній концептуальній меті* — виховання інтелектуальної та технічної еліти нації, здатної до креативного мислення, інноваційної діяльності й високого рівня соціальної відповідальності. Науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» орієнтований на виховання покоління, здатного інтегруватися у світовий науково-технічний простір, розвивати новітні технології та забезпечувати інноваційний розвиток України в умовах глобальних змін.

2.2. *Спільній концептуальній ідеї* науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» — реалізації моделі «сінгапурського освітнього дива» без надмірного стресу, орієнтуючись на комплексний розвиток особистості та збереження позитивної мотивації здобувачів освіти.

2.3. *Спільним напрямом досягнення мети й реалізації концептуальної ідеї:*

- *Упровадження STEM(STREAM)-освіти* як основного напрямку модернізації освітніх систем у XXI ст., спрямованого на підготовку фахівців у сфері converging NBIC-технологій (нанотехнології, біотехнології, інформаційні технології та когнітивні науки), які є ядром шостого технологічного укладу. Це передбачає: фундаменталізацію освіти й навчання, що побудовані на основі самостійних відкриттів і досліджень вихованців, та його практичну спрямованість; поглиблене вивчення англійської мови, оскільки більшість сучасних наукових ресурсів доступні саме цією мовою.

- *Збагачення освітнього процесу за допомогою триадної моделі Дж. Рензулі, яка об'єднує інтелект, креативність і мотивацію.* Це сприятиме формуванню покоління, що є рушієм інноваційного розвитку України, здатного не лише інтегруватися в сучасний світовий науковий і технологічний простір, але й активно його трансформувати, зберігаючи при цьому свою національну ідентичність та соціальну відповідальність.

2.4. *Органічній єдності формальної, неформальної та інформальної освіти.* Цей напрям передбачає інтеграцію різних освітніх форм для досягнення

комплексного й гармонійного розвитку особистості, а також забезпечення максимальної ефективності освітнього процесу. Синергія цих форм сприяє формуванню гнучких індивідуалізованих освітніх траєкторій для вихованців. Такий підхід забезпечує безперервність освіти на всіх етапах життєдіяльності особистості.

2.5. Узгодженню парціальних програм, які мають бути побудовані так, щоб, з одного боку, реалізовувати вимоги освітніх стандартів, а з іншого — сприяти досягненню вихованцями високих результатів у довгостроковій перспективі, забезпечивши підготовку до майбутніх освітніх і соціальних викликів, сприяючи їхній успішній адаптації та розвитку на наступних етапах навчання.

2.6. Реалізації на всіх рівнях освіти технології повного засвоєння знань, сформованості умінь і навичок. Такий підхід сприяє формуванню в здобувачів освіти компетентностей, що відповідають державним стандартам і які необхідні для успішної самореалізації в сучасному світі. Реалізація цієї технології передбачає використання сучасних цифрових інструментів, інтеграцію цифрових технологій в освітній процес, а також створення й використання цифрового навчального матеріалу, який відповідає віковим та індивідуальним особливостям дітей та учнівської молоді.

2.7. Ціннісному насиченню освітнього процесу в дошкільній, початковій, базовій середній і профільній середній освіті. Цей напрям спрямований на формування у вихованців світогляду, розвиток емоційного інтелекту та позитивного мислення, толерантності, емпатії, громадянської відповідальності. Світоглядну основу становлять загальнолюдські цінності, зокрема повага до гідності й свободи кожної людини, рівність, справедливість, відповідальність, взаємодопомога та толерантність. Вони є фундаментом для формування моральних орієнтирів вихованців, розвитку їхньої здатності до критичного мислення та усвідомленого ставлення до соціальних і природних процесів. Особливий акцент робиться на вихованні національної свідомості, поваги до історико-культурної спадщини України та розуміння ролі кожного громадянина в становленні сучасного демократичного суспільства. Зміст освітнього процесу

збагачується морально-етичними, соціальними та культурними цінностями, що сприяють гармонізації міжособистісних відносин і підготовці здобувачів освіти до конструктивної взаємодії в суспільстві.

3. Феномен *«якість освіти»* доцільно трактувати як відповідність її результатів «вимогам, встановленим законодавством, відповідними стандартами освіти та / або договором про надання освітніх послуг», а *«якість освітньої діяльності»* — як «рівень організації, забезпечення та реалізація освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та / або договором про надання освітніх послуг» (Закон України «Про освіту» (2024 р.), стаття 1).

4. Існує широкий спектр підходів до визначення структурних компонентів якості дошкільної освіти, що спричинено прагненням науковців урахувати специфіку певних освітніх систем, культурні та соціальні контексти, а також забезпечувати адаптацію до змін у глобальних освітніх тенденціях.

5. У Законі України «Про дошкільну освіту» (2024) якістю освітньої діяльності визначено відповідність забезпечення, організації та реалізації освітнього процесу вимогам, встановленим законодавством, а якість дошкільної освіти — як відповідність результатів навчання і компетентностей вихованців результатам, визначеним державним стандартом.

6. У Європейській рамці якості дошкільної освіти та догляду за дітьми (European Quality Framework for Early Childhood Education and Care, 2014) увагу сфокусовано на доступності та рівності, інклюзивності та ефективності, а також стійкості освітньої системи. У Документі щодо політики у галузі раннього розвитку дітей (Early Childhood Development Policy Framework, OECD, 2015) до основних компонентів, наведених у європейській рамці, додаються освітні програми, професійний розвиток педагогів та співпраця з родинами, що робить підхід більш багатогранним. У Національній стратегії розвитку дошкільної освіти США (National Strategy for Early Childhood Education, 2016) акцент робиться на якісних педагогічних практиках і підтримці педагогів, зокрема через управлінські структури; при цьому зберігається фокус на рівності та

інклюзивності. Найбільш детально структуроване визначення компонентів пропонується в Рекомендаціях Європейської Комісії щодо якості дошкільної освіти та догляду за дітьми (European Commission Recommendation on Quality in Early Childhood Education and Care, 2018), де враховуються не лише базові компоненти, а й інфраструктура, матеріально-технічне забезпечення, взаємодія з родинами та системний підхід до підготовки і професійного розвитку педагогів.

7. У наукових джерелах, присвячених дослідженню феномена, що обговорюється, на засадах системного підходу, якість освіти розглядається як результат інтеграції трьох ключових компонентів — якості освітнього процесу, якості освітнього середовища та якості освітніх результатів (Т. Храпченко, Л. Шульгіна; K. Whitehead, L. Shonkoff, M. Wolf та ін.). Принципово інший, інтегрований підхід до оцінки якості освіти пропонує О. Ляшенко, який вважає, що якість освіти є результатом взаємодії не лише педагогічних показників організації освітнього процесу та освітнього середовища, але й соціальних параметрів функціонування освітніх систем. «...Доцільно вирізняти внутрішні й зовнішні чинники якості освіти... Зокрема, до внутрішніх характеристик якості загальної середньої освіти можна віднести: якість освітнього середовища ... якість реалізації освітнього процесу ... якість результатів освітнього процесу... Зовнішні показники якості освіти характеризують її як соціальну інституцію, яка відбиває ефективність функціонування освітньої системи, її вплив на людину та суспільні процеси, задоволення потреб особистості й держави загалом», — підкреслює вчений (Ляшенко О. І. Моніторинг якості освіти: монографія. 2006).

8. Узагальнення результатів здобутків науковців, здійснених відповідно до принципів єдності системи й середовища та цілісності, презентованих у методологічному концепті, дозволило зробити висновок про доцільність реалізації підходу О. Ляшенка та зарахування до структурних компонентів якості дошкільної освіти чотирьох взаємопов'язаних складників: *якість дошкільної освіти як підсистеми, що органічно вписана в соціокультурний простір та систему освіти України; якість освітнього процесу, якість освітнього середовища і якість результатів освітнього процесу.*

9. Індикаторами якості дошкільної освіти як підсистеми соціокультурного простору та системи освіти України є створення в закладі дошкільної освіти безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування, зокрема забезпечення наявності ресурсів (ігрових, дидактичних, науково-методичних, матеріально-технічних, інформаційних тощо), необхідних для виконання державного стандарту; організація освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб і можливостей кожного вихованця; формування кадрового складу, забезпечення ефективності професійної діяльності, сприяння професійному розвитку та підвищенню кваліфікації педагогічних працівників; формування культури академічної доброчесності; забезпечення ефективної системи управління закладом дошкільної освіти; формування внутрішньої системи моніторингу якості освіти та якості освітньої діяльності.

10. До індикаторів якості освітнього процесу нами віднесено: *якість парціальних програм* (відповідність соціокультурному замовленню на рівні сформованості компетентностей і сучасним науковим досягненням у галузі дошкільної педагогіки і психології; структурі та змісту програм); *якість і повноту навчально-методичного забезпечення* для здійснення формальної, інформальної та неформальної освіти (ступінь розкриття змісту парціальної програми; наявність і якість навчальних посібників і робочих зошитів для дітей, методичних рекомендацій для вихователів і батьків; наявність та якість мультимедійних і технічних засобів навчання та виховання, наочність; відповідність навчально-методичного забезпечення віковим особливостям дітей дошкільного віку; можливість здійснення індивідуального підходу); *методи й форми організації освітнього процесу* (застосування активних методів навчання — ігрових, дослідницьких, творчих, що враховують когнітивні особливості дітей дошкільного віку; інтерактивні методи, що стимулюють активність через рольові ігри та завдання для розвитку мовлення і мислення; використання диференційованих підходів, враховуючи вікові особливості та рівень розвитку кожної дитини; різноманітні форми здобуття дошкільної освіти:

індивідуальна, парна, групова, що сприяють розвитку соціальних навичок; поєднання ігрових форм із освітніми завданнями для емоційного та інтелектуального розвитку; інтеграція елементів фізкультури, музики, образотворчого мистецтва для всебічного розвитку); *системний підхід до підготовки й професійного розвитку педагогів* (компетентність вихователя; сприятливі умови праці, можливість безперервного професійного розвитку).

11. Як індикатори якості освітнього середовища нами розглядалися:

рівень безпеки та комфортності освітнього середовища (належні умови для фізичного та психологічного комфорту дітей, відповідність приміщень санітарно-гігієнічним вимогам, організація безпечного руху та діяльності дітей); *рівень ресурсного забезпечення освітнього середовища* (наявність сучасного обладнання та матеріалів для розвитку дітей, забезпечення дидактичними й методичними засобами, оснащення освітнього простору для різноманітної діяльності); *рівень емоційно-психологічного клімату* (створення атмосфери довіри, підтримки, комунікативної відкритості, розвиток позитивних стосунків між дітьми та педагогами, наявність емоційного комфорту в дітей); *рівень доступності та інклюзивності освітнього середовища* (створення умов для участі дітей з особливими освітніми потребами в освітньому процесі, доступність для дітей різних соціальних груп, забезпечення рівних можливостей для всіх вихованців).

12. До індикаторів якості результатів освітнього процесу нами віднесено: *відповідність рівня навчальних досягнень здобувачів освіти державному стандарту та рівень реалізації принципів наступності й перспективності між дошкільною освітою та початковою освітою як послідовними рівнями освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»* (соціальний та емоційний розвиток; розвиток інтелектуальних і математичних здібностей; сформованість пізнавальних процесів, первинних навичок читання, математичних знань, знань про навколишній світ; навичок аудіювання й говоріння українською та англійською мовами).

Практичний концепт інноваційного проєкту є основою для створення інноваційної моделі забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України», яка поєднує сучасні наукові підходи педіатрів (М. Антипкін, І. Бойко, Л. Гомонай, О. Кваша, В. Петрова; J. Bale, C. Chesney, R. Newman, S. Willoughby та ін.), психологів (Т. Гребенюк, О. Жадько, Н. Коваль, О. Кононко, Т. Піроженко, І. Попова, В. Третяк; В. Barlow, P. Harris, E. Massobu, L. Sroufe та ін.) і педагогів (А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Зайцева, О. Ковшар, К. Крутий; E. Feeney, H. Gardner, J. Dewey та ін.) з багаторічним досвідом успішних освітніх практик, реалізованих через вітчизняні освітні програми та популярні у світі методики розвитку, виховання і навчання дошкільників («Дитина», «Українське дошкілля», «Впевнений старт»; British Early Years Foundation Stage, Glenn Doman Method, Masaru Ibuka's Philosophy of Early Childhood Development, Montessori Method, Reggio Emilia, Waldorf).

Адаптація найкращих результатів наукових пошуків і освітніх практик до завдань дослідження здійснена шляхом формулювання таких ключових тверджень:

1. **Унікальність дошкільного віку та його визначальна роль у становленні особистості** обумовлюються насамперед інтенсивним морфофункціональним розвитком мозку, центральної нервової та сенсорних систем. У період дитинства (особливо *раннього віку*) відзначається піковий рівень нейропластичності — здатності мозку змінюватися й адаптуватися у відповідь на нові стимули та досвід (Huttenlocher & Dabholkar, 1997). У цей період нові нейронні зв'язки формуються з надзвичайною швидкістю, що забезпечує оптимальні умови для навчання (Kolb & Gibb, 2014). *Систематичне навчання, починаючи з раннього віку, поліпшує структуру та функції мозку*, що є передумовою для розвитку здібностей до навчання та адаптивності в подальшому житті (Greenough et al., 1987). Зокрема, *активізація специфічних нейронних шляхів завдяки ранньому навчанню може мати значний вплив на подальший розвиток сенсорних і когнітивних функцій*, таких як сприйняття, пам'ять, увага, мислення, когнітивна гнучкість і мовлення.

2. У дошкільному віці спостерігається **інтенсивний розвиток м'язово-скелетної системи**, який виявляється не тільки в суттєвому збільшенні розмірів кісток та м'язів, але й у зміні в структурі та функціональних характеристиках. Зміни в зазначеній системі є критично важливими для загального фізичного розвитку особистості, оскільки вони формують фундаментальні основи здатності виконувати більш складні й координаційно виважені рухи. Цей період розвитку характеризується активним формуванням та удосконаленням моторних навичок, покращенням координації рухів, зміцненням постурального контролю та адаптацією до фізичних навантажень (Houghton J. M. (2019). *Pediatric Musculoskeletal Development*. Springer). З метою створення найсприятливіших умов для фізичного розвитку дошкільників, починаючи з раннього віку, доцільним виявляється науково обґрунтована й методично виважена **система фізичного виховання, яка акцентує увагу на використанні оздоровчо-тренувального потенціалу плавання, формуванні життєво необхідного рухового досвіду**, розвитку зорово-рухової координації тощо.

3. Емоційний розвиток дитини в дошкільному віці відіграє вирішальну роль у становленні особистості. Цей період характеризується інтенсивним формуванням емоційних реакцій і розвитком саморегуляції. Згідно з дослідженнями, у дошкільному віці спостерігається значний розвиток лімбічної системи мозку, яка відповідає за емоції, мотивацію та поведінку (LeDoux, 2000). Зміни в цій системі сприяють формуванню емоційних зв'язків з оточенням, розвитку емпатії та здатності до емоційної саморегуляції (Davidson et al., 2004). Також у цей період закладаються основи для розвитку емоційного інтелекту, який у подальшому стає важливим чинником успішної соціалізації та особистісного зростання (Goleman, 1995). **Систематичний розвиток емоційної компетентності, який містить формування здатності до розпізнавання, розуміння та управління емоціями, сприяє оптимальному розвитку емоційно-регулювальної сфери дитини** (Denham et al., 2003).

4. Дошкільний вік є критичним для формування соціальної компетентності, включно зі співпрацею, взаємодією з однолітками та

дорослими, розумінням соціальних норм і ролей. У цей період діти засвоюють базові моделі соціальної поведінки, які є основою для їхньої подальшої соціалізації (Rubin et al., 2006). Важливу роль у цьому процесі відіграє розвиток розумової діяльності, яка за теорією Wellman (1992), дозволяє дітям усвідомлювати думки, почуття та наміри інших людей. Згідно з дослідженнями, формування соціальних навичок у дошкільному віці пов'язане з активним розвитком префронтальної кори мозку, яка відповідає за самоконтроль, планування та соціальне пізнання (Diamond, 2000). Також у цей період відбувається формування базової довіри до оточення, що сприяє встановленню позитивних міжособистісних стосунків (Erikson, 1963). *Систематичне сприяння розвитку соціальної компетентності, наприклад, через ігрові та групові активності, значно підвищує здатність дітей до ефективної соціальної взаємодії та адаптації в різних соціальних контекстах* (Fabes et al., 2002).

5. На сучасному етапі високоефективні програми розвитку дитини дошкільного віку демонструють успішні результати в різних країнах завдяки інтеграції наукових досліджень і практики. У контексті завдань нашого дослідження ми спиралися на:

5.1. *Glenn Doman Method*. Ця методика, розроблена в середині XX ст. *The Institutes for the Achievement of Human Potential* (ІАНР; США) на основі нейропсихологічних досліджень, залишається популярною завдяки ефективності в стимулюванні фізичного, сенсорного й когнітивного розвитку дітей від народження до шести років. Її сутність виявляється у створенні умов для раннього розвитку дитини, заснованому на структурованих фізичних, сенсорних та інтелектуальних впливах, що є взаємопов'язаними та взаємообумовленими. На сучасному етапі в методиці активно застосовуються інформаційні технології, що дозволяє підсилити її ефективність завдяки візуальній і сенсорній стимуляції. У Японії класичний варіант зазначеної методики збагачено завдяки використанню цифрових ресурсів. Ці інструменти стимулюють розвиток зорового аналізатора і когнітивних функцій мозку. Наприклад, у США методика

реалізується через спеціальні освітні цифрові платформи, такі як «BrillKids», що дозволяє швидко адаптувати матеріали до потреб окремих дітей.

5.2. Masaru Ibuka's Philosophy of Early Childhood Development. Ключову працю Масару Ібуки «*After Three It's Too Late*» можна вважати основою його філософії раннього розвитку дитини. У цій роботі підкреслюється важливість перших трьох років життя для формування основних видів інтелекту: когнітивного, емоційного, соціального та фізичного. Обґрунтовуючи концептуальну ідею авторської філософії, М. Ібука наголошує, що в перші три роки життя дитина має унікальну здатність сприймати та засвоювати інформацію. Це зумовлено швидким ростом нейронних зв'язків у мозку, що робить цей період оптимальним для стимуляції когнітивного, соціального та емоційного розвитку. Філософія М. Ібуки виходить за межі традиційних освітніх методик, пропонуючи цілісний підхід до раннього розвитку дитини, у якому гармонійно поєднуються його інтелектуальні, емоційні, соціальні та фізичні аспекти. Це робить її надзвичайно актуальною для сучасних умов, де універсальність та багатогранність знань, умінь і навичок стають ключовими для успішного життя особистості в динамічному світі.

Унікальність *Masaru Ibuka's Philosophy of Early Childhood Development* полягає і в збагаченні змісту освіти завдяки навчанню гри на кількох музичних інструментах, опануванню кількох мов та стимулюванню розвитку креативності в дитини.

У *Philosophy of Early Childhood Development* широко впроваджуються цифрові технології (мобільні навчальні застосунки, мультимедійні ресурси, комп'ютерні програми, інтерактивні ігри тощо). Вони дозволяють створювати гнучкі, персоналізовані методики навчання, що відповідають індивідуальним потребам кожної дитини і, отже, можуть значно інтенсифікувати їх розвиток.

Програми раннього навчання, засновані на ідеях авторської філософії М. Ібуки, активно інтегруються в національні освітні стратегії Японії, зокрема через нормативно-правові документи зокрема «Національна стратегія освіти Японії» («National Education Policy of Japan») та «План розвитку людських ресурсів»

(«Human Resource Development Plan»), у яких підкреслюється важливість інвестицій у ранній розвиток дітей як основу для формування освіченого та конкурентоспроможного суспільства. Ідеї М. Ібуки також здобули широке застосування в інших країнах, зокрема в Південній Кореї, де концепція раннього розвитку дітей є складовою частиною «Плану розвитку людського капіталу» («Human Capital Development Plan») та «Національної стратегії розвитку освіти» («National Education Development Strategy»). У цих документах наголошується на важливості інтелектуального та емоційного розвитку дітей із раннього віку, що є основою для стійкого національного прогресу.

5.3. *Montessori Method* є однією з найбільш широко застосовуваних освітніх систем для розвитку дітей дошкільного віку у світі (розповсюджена в понад 130 країнах). Відповідно до «методу наукового підходу» М. Монтессорі, викладеного в праці «The Montessori Method» (1912), ключова увага в дошкільному віці має зосереджуватися на розвитку сенсорики та моторики дітей, які слугують базисом для їхнього подальшого когнітивного розвитку. До унікальних характеристик цієї системи, які забезпечують її актуальність і популярність навіть сьогодні, належать:

- концептуальна ідея — «допоможи мені зробити це самостійно». М. Монтессорі, яка сповідувала цінності діяльнісного підходу в освіті, вважала, що розвиток дитини відбувається найефективніше, коли вона активно залучена до навчання, що ґрунтується на практичній діяльності та самостійному виконанні завдань. Цей підхід базується на повазі до індивідуальності дитини, її природного прагнення до пізнання та розвитку;

- концепція «підготовленого середовища», де дитина має можливість вільно досліджувати навколишній світ, експериментувати та діяти відповідно до своїх інтересів і можливостей. Це середовище підтримує розвиток навичок через активну практичну діяльність, що є важливим складником раннього навчання. Передбачається використання спеціально розроблених дидактичних матеріалів, які дозволяють дітям опановувати основи математики, мовлення, природничих

наук і соціальних знань завдяки сенсорному сприйняттю й активній пізнавальній діяльності;

- концепція «підготовленого дорослого», який не лише надає необхідні інструменти для навчання, а й активно підтримує дитину в її самостійному розвитку, уникаючи надмірного втручання в освітній процес;
- персоналізоване навчання, яке дозволяє дітям вивчати матеріал у власному ритмі, сприяє більш глибокому засвоєнню знань, знижує рівень стресу та створює умови для гармонійного розвитку інтелектуальних і емоційних якостей дитини.

Програми, засновані на «методі наукової педагогіки» М. Монтесорі, активно інтегруються в освітні стратегії різних країн (США, Велика Британія, Італія та ін.) Вони підтримуються на державному рівні та застосовуються в дитячих садках, школах і спеціалізованих центрах для дітей з особливими освітніми потребами. Завдяки широкому визнанню та доказовій ефективності цієї методики кілька десятків міжнародних організацій (UNESCO, UNICEF, WHO та ін.) активно займаються її популяризацією та впровадженням у глобальні освітні практики, що сприяє її сталому розвитку та інтеграції в національні освітні системи.

5.4. *Infant Care Programme.* Програма догляду за немовлятами та дітьми раннього віку (від 2 до 18 місяців), розроблена в Сінгапурі, орієнтована на комплексний розвиток фізичних, емоційних, соціальних та когнітивних аспектів, що забезпечують інтеграцію основних напрямів становлення особистості в цей критичний період життя. Унікальність програми та її дієвий освітньо-розвивальний потенціал виявляються:

- у системному підході до розвитку дитини, що забезпечується інтеграцією засобів комунікативно-мовленнєвого розвитку, завдяки застосуванню різних видів дидактичних ігор, творчих завдань та організації спільної діяльності, спрямованої на формування соціальних навичок. Такий підхід дозволяє сформувати багатовимірний практичний досвід, який відповідає віковим і природним потребам дітей у грі, дослідженні та експериментуванні;

- у залученні батьків, яке реалізується через активну співпрацю з родинами. Завдяки систематичному обміну інформацією, консультаціям і залученню батьків до спільної освітньої діяльності створюється середовище, що сприяє емоційній стабільності дитини, підвищує ефективність соціалізації та формує базові навички взаємодії в суспільстві;

- в індивідуалізації освітнього процесу, що досягається шляхом гнучкого підходу до потреб кожної дитини. Використання диференційованих завдань і адаптація навчального матеріалу відповідно до індивідуальних можливостей дитини дозволяє враховувати її унікальні здібності, забезпечуючи гармонійний розвиток особистості;

- у підготовці вихователів, яка реалізується через спеціалізовані тренінги, методичну підтримку та використання сучасних цифрових технологій. Завдяки цьому педагоги отримують інструменти для ефективної організації освітнього процесу, впровадження інноваційних методів навчання та підвищення своєї професійної компетентності.

У процесі реалізації *Infant Care Programme* активно використовуються цифрові технології (з 3 місяців: використовуються аудіо- та відеостимули для сенсорного розвитку дитини. Наприклад, програвання заспокійливої музики, звуків природи чи демонстрування контрастних візуальних зображень на екрані. Ці засоби сприяють розвитку слухового та зорового сприйняття; із 6 місяців: упроваджуються прості інтерактивні вправи, наприклад, реагування на яскраві зображення чи звуки, що змінюються залежно від дій дорослого. Візуальні матеріали можуть містити барвисті кольори та різноманітні форми або рухомі об'єкти на екрані, що утримують увагу дитини та сприяють її когнітивному розвитку; із 9 місяців: додаються інтерактивні технології, які дозволяють дитині активно взаємодіяти з середовищем. Наприклад, сенсорні екрани з простими анімаціями або звукові панелі, що реагують на дотики. Це стимулює розвиток моторики та причинно-наслідкового мислення.

6. Збагачення презентованих освітніх практик завдяки використанню цифрових технологій значно розширило їхні можливості, оскільки дозволяє

ефективніше реалізовувати принципи ранньої інтелектуальної стимуляції, використовуючи дидактичний потенціал цифрових освітніх ресурсів (інтерактивних дошок, програм доповненої реальності чи мобільних додатків для навчання дітей). Вони посилюють ефективність дошкільної освіти за рахунок збільшення в дітей швидкості й точності сприйняття інформації, стимуляції інтерактивності та індивідуалізації навчання.

6.1. У деяких сучасних освітніх практиках цифрові технології починають використовувати з *першого року життя дитини*. Такий підхід базується на кількох вагомих аргументах:

- *нейропластичність мозку*. У перший рік життя мозок дитини виявляє максимальну здатність до формування нових нейронних зв'язків під впливом сенсорних стимулів. Цифрові технології, зокрема візуальні засоби навчання або інтерактивні електронні застосунки, можуть значно підсилювати цей процес, сприяючи створенню більш складних нейронних мереж;

- *здатність до сприйняття зорових стимулів*. Дослідження свідчать, що вже у віці немовляти діти здатні розпізнавати контрастні кольори, форми та великі літери. Ці характеристики враховуються під час створення цифрових освітніх ресурсів, наприклад електронний формат карток Домана, що робить їх надзвичайно ефективними для розвитку зорового сприйняття дитини;

- *ефективність мультимодального навчання*. Цифрові технології забезпечують одночасний вплив на кілька сенсорних каналів — зоровий, слуховий і тактильний, що суттєво підвищує ефективність їхнього впливу на дитину. Завдяки інтеграції візуальних, аудіальних та інтерактивних стимулів цифрові технології можуть стати потужним інструментом для раннього розвитку дитини.

6.2. Інтеграція цифрових технологій у сучасну освітню практику, зокрема на етапі раннього розвитку, відображає актуальні тенденції в педагогіці та психології, орієнтовані на оптимізацію процесу навчання й розвитку дітей. Так, у Японії для малят, починаючи із 6 місяців, використовуються цифрові флеш-картки, інтерактивні картки для читання, що сприяють розвитку мовленнєвих

навичок. У США для стимулювання когнітивного розвитку та формування соціальних умінь у дітей 3–6 місяців створено інтерактивні мобільні навчальні застосунки (Baby Sparks тощо). Так, наприклад, у Сінгапурі створено цифрові платформи й застосунки (LittleLives, Tinkercademy тощо), які активно сприяють розвитку критичного мислення та глибокому зануренню в *STEM(STREAM)*-освіту, закладаючи основи для розвитку важливих умінь і навичок, що допоможуть дітям виконувати завдання, пов'язані з наукою, технологіями, інженерією та математикою. Поширені в деяких країнах додатки *Baby Sparks* (переважно — США) та *Miaokids* не лише сприяють комунікативно-мовленнєвому розвитку дітей раннього віку та ознайомленню з музикою, але й активно використовують інтерактивні казки й дидактичні ігри з метою формування здатності дітей сприймати навколишній світ і взаємодіяти з ним.

7. Раннє навчання з використанням цифрових технологій має численні переваги, однак також може бути пов'язане з певними ризиками. Серед них — *порушення функцій зорового аналізатора*, особливо в разі відсутності обмежень щодо тривалості використання цифрових пристроїв; *зниження здатності дітей концентруватися* під час самотійного використання цифрових пристроїв, без участі вихователя чи батьків; *негативний вплив на регуляцію сну* через випромінювання блакитного світла екранами, зокрема ввечері; сенсорне перевантаження в дітей; а також *недостатність безпосередньої фізичної та соціальної взаємодії з батьками*, що може суттєво порушувати гармонійний емоційний, соціальний та когнітивний розвиток дітей раннього віку. Зважаючи на вищезазначені ризики, у низці країн існують обмеження на використання комп'ютерів, усіх видів цифрових пристроїв (digital device) для дітей раннього віку, зокрема в Австралії, Канаді, Новій Зеландії, США та ін. Так, згідно з рекомендаціями *American Academy of Pediatrics (2016)*, для дітей до 18 місяців слід уникати використання цифрових технологій, за винятком відеодзвінків.

8. З метою мінімізації ризиків, пов'язаних із використанням цифрових технологій для дітей раннього віку, важливо враховувати результати численних наукових досліджень.

8.1. Результати дослідження «Early Childhood Digital Media Use and Child Development: A Critical Review» (2020, Велика Британія) підтверджують ефективність використання цифрових технологій у навчанні дошкільників за умови правильного балансу між технологіями та фізіологічним і емоційним розвитком дітей. Правильно збалансоване використання технологій сприяє покращенню когнітивних і соціальних навичок дітей, що підтверджується результатами досліджень, проведених у Японії (Kawashima et al., 2017; Nakamura et al., 2019). Вони довели, що інтерактивні навчальні програми в поєднанні з активною участю батьків є безпечними та ефективними для розвитку дітей із 6 місяців, за умови обмеження екранного часу (не більше 30 хвилин на день).

8.2. Дослідження, проведені в окремих країнах, наприклад Zhang et al., 2018; Liang et al., 2020, вказують на позитивний вплив цифрових освітніх платформ для немовлят, які поєднують зорові стимули, музику та мовленнєві вправи. Однак науковці рекомендують починати використання таких платформ не раніше ніж у 12 місяців, щоб мінімізувати ризики для розвитку немовлят. Важливим аспектом є також активна участь дорослих у освітньому процесі, що сприяє кращому засвоєнню інформації дітьми та підтримує їхній емоційний розвиток. Крім того, обмеження екранного часу до 15–30 хвилин на день для дітей до 2 років дозволяє зберегти баланс між цифровими ресурсами та іншими засобами розвитку, такими як фізичні та соціальні вправи.

8.3. Інші дослідження також підтверджують ці результати. Наприклад, робота Barr et al. (2010) виявила, що немовлята до 12 місяців можуть виявляти значний інтерес до цифрових дидактичних матеріалів лише за умови активної взаємодії з дорослим у цифровому освітньому середовищі. Пасивне використання цифрових технологій не має значного освітнього впливу. Лідер у цій сфері, Lillard (2014), зауважує, що оптимальний час для використання цифрових пристроїв має бути обмежений, оскільки надмірне використання може негативно впливати на розвиток дошкільників. Дослідження Hirsh-Pasek et al. (2015) підкреслюють важливість інтерактивних ігор для розвитку дітей за умови дотримання принципів інтерактивності, дозованості та сенсорної

збалансованості. Учені Linebarger & Piotrowski (2018) наголошують на необхідності дозованого використання медіа для збереження здоров'я та розвитку, а Smith et al. (2021) підкреслюють важливість батьківського контролю за використанням медіа, щоб уникнути потенційних ризиків для розвитку дитини. Крім того, Chiong & Shuler (2023) зазначають важливість інтеграції цифрових технологій в освітній процес, зберігаючи баланс між цифровими і традиційними методами навчання.

9. Принципи використання цифрових технологій у дошкільній освіті мають бути органічно інтегровані в загальнопедагогічні підходи, адаптовані до специфіки розвитку дітей цього віку. Отже, ефективне використання цифрових технологій вимагає не лише інтеграції цифрових ресурсів в освітній процес, а й дотримання певних принципів, що забезпечують здоров'я та гармонійний розвиток дітей. До них належать:

9.1. Принцип дозованості медіавпливу. Встановлення обмежень на час, проведений за цифровими пристроями, є критичним для збереження здоров'я дітей та розвитку їхніх когнітивних здібностей. Дослідження Linebarger & Piotrowski (2018) підтверджують, що дозоване використання медіа сприяє позитивним соціально-емоційним та когнітивним змінам у дітей. Збалансоване поєднання цифрових і фізичних активностей є необхідним для забезпечення гармонійного розвитку дітей.

9.2. Принцип сенсорної збалансованості. Для ефективного використання цифрових ресурсів важливою є якість поданих стимулів, які повинні бути збалансованими за характером та інтенсивністю. Принцип сенсорної збалансованості полягає у створенні оптимального поєднання візуальних, аудіальних та інших сенсорних впливів, що не перевантажують сенсорну систему дитини. Hirsh-Pasek et al. (2015) зазначають, що ефективні інтерактивні програми мають бути структурованими, не надмірно яскравими чи нав'язливими, що дозволяє підтримувати оптимальний фізіологічний та емоційний стан дітей, сприяючи їхньому гармонійному розвитку.

9.3. Принцип інтерактивності. Дослідження показують, що інтерактивні медіа, які активно залучають дітей до навчання, сприяють розвитку комунікативно-мовленнєвих, когнітивних і соціальних навичок. Наприклад, Hirsh-Pasek et al. (2015) підкреслюють, що інтерактивні ігри стимулюють розумову діяльність дітей, забезпечуючи їм активну участь в освітньому процесі. Такий підхід допомагає дітям краще опанувати нову інформацію через безпосередню взаємодію з інтерактивним контентом.

9.4. Принцип активної участі дорослих в освітньому процесі. Для ефективного використання цифрових технологій важливо забезпечити активну взаємодію між дітьми та дорослими під час навчання. Батьки або вихователі мають пояснювати зміст комп'ютерних програм, допомагати дітям опрацьовувати (знаходити, аналізувати, перетворювати тощо) інформацію та розвивати їхнє критичне мислення. Використання пасивних технологій, як-от перегляд телевізора без участі дорослого, є менш ефективним і може негативно позначатися на розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок і уваги дітей. Цей принцип підкреслює важливість підтримки вихователями та батьками освітнього процесу, що сприяє якісному засвоєнню матеріалу та емоційному розвитку дітей (Barr et al., 2010).

9.5. Принцип балансу між цифровими та традиційними –засобами навчання. Використання цифрових інструментів навчання має бути спрямоване на підтримку та доповнення традиційних педагогічних практик, а не на їх заміну. Це забезпечує створення збалансованого, цифрового освітнього середовища, що відповідає потребам дітей на різних етапах їхнього розвитку. При цьому важливо враховувати, що надмірне використання цифрових технологій може призвести до обмеження фізичної активності та зменшення можливостей для реального спілкування, що є критично важливим для дітей дошкільного віку. Отже, ефективна інтеграція цифрових та традиційних засобів в освітній процес сприяє розвитку компетентностей у дітей, забезпечуючи їхню здатність до адаптації в умовах швидких змін сучасного цифрового світу, водночас зберігаючи значення

безпосередньої взаємодії з навколишнім середовищем (Linebarger і Piotrowski, 2009).

Загальна гіпотеза інноваційного проєкту. Впровадження запропонованої системної моделі забезпечення якості дошкільної освіти в межах науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», яка базується на постнекласичній парадигмі освіти, відповідає сучасним соціокультурним і освітнім потребам українського суспільства, ґрунтується на концепції «м'якої революції» у сфері дошкільної освіти, забезпечує інтеграцію найкращих освітніх практик, сприятиме створенню оптимальних умов для благополуччя дитини, її фізичного та психічного розвитку, збереження здоров'я та соціалізації, починаючи з раннього віку.

Перевірка гіпотези здійснюється шляхом реалізації інноваційного проєкту на базі експериментальних закладів дошкільної освіти.

Якість освітнього процесу, його результатів та освітнього середовища можна підвищити за умов:

- урахування унікальних особливостей дошкільного віку, що обумовлені специфікою морфофункціонального розвитку (інтенсивна нейропластичність, швидке формування нових нейронних зв'язків, адаптація мозку до навчання), фізичного розвитку (активне становлення м'язово-скелетної системи, вдосконалення моторних навичок, координації рухів та постурального контролю), емоційного розвитку (формування здатності до емоційної саморегуляції, розвиток емпатії та емоційного інтелекту) та соціального становлення (опанування базових соціальних навичок, розвиток «теорії розуму» і формування базової довіри до соціального оточення);

- реалізації основних положень соціокультурної теорії, зокрема забезпечення активної участі дитини в соціальних взаємодіях, що сприяють засвоєнню культурно обумовлених норм, цінностей, мови, символів та інструментів, а також організації навчання в зоні найближчого розвитку, яке стимулює розкриття її потенційних когнітивних можливостей та сприяє особистісному й інтелектуальному зростанню;

- використання цифрових технологій, починаючи з раннього віку, що обумовлено нейропластичністю мозку та ефективністю мультимодального навчання, за умов дотримання принципів *дозованості медіавпливів; сенсорної збалансованості; інтерактивності; активної участі дорослих в освітньому процесі; балансу між цифровими й традиційними засобами навчання.*

Методи інноваційного проєкту. Для виконання завдань і перевірки гіпотези будуть використані такі методи дослідження: *теоретичні:* аналіз — для вивчення нормативних документів у освітній галузі, наукової та методичної літератури з теми дослідження, а також досвіду роботи закладів дошкільної освіти з метою встановлення рівня практичного розв’язання досліджуваної проблеми; узагальнення — для визначення поняттєво-термінологічного апарату дослідження, формулювання його концептуальних положень і висновків; моделювання — із метою розробки системної моделі забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»; *емпіричні:* спостереження за організацією освітнього процесу, тестування, незалежне оцінювання — з метою визначення рівня забезпечення якості дошкільної освіти в експериментальних групах, залучених до науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», та контрольних групах закладів дошкільної освіти; педагогічний експеримент — із метою визначення ефективності авторської системної моделі забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»; *методи математичної статистики:* статистична обробка даних, графічне відображення результатів, перевірка статичної гіпотези дослідження — для кількісного та якісного аналізу результатів дослідно-експериментальної роботи та встановлення їх вірогідності.

Наукова новизна і теоретичне значення інноваційного проєкту полягатиме в тому, що:

вперше буде розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено авторську системну модель забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» в контексті реалізації вимог Закону України «Про дошкільну освіту» (2024), а також комплексно-цільову

програму впровадження цієї моделі в практику роботи закладів дошкільної освіти; визначено педагогічні умови для інтеграції формальної, неформальної та інформальної дошкільної освіти, що сприятиме гармонійному розвитку дітей, починаючи з раннього віку;

подальшого розвитку дістануть поняття «структурні компоненти якості освіти» як органічна єдність якості дошкільної освіти — системного утворення, вписаного в соціокультурний простір та систему освіти України, якості освітнього процесу, якості освітнього середовища і якості результатів освітнього процесу; «*принципи використання цифрових технологій у дошкільній освіті, починаючи з раннього віку*» з акцентом на створення цифрових освітніх середовищ, які стимулюють когнітивний, соціальний, емоційний і фізичний розвиток дитини; науково обґрунтовані *ідеї про підвищення якості дошкільної освіти* завдяки інтеграції аксіологічного, особистісно орієнтованого складників зі *STEM(STREAM)-освітою*, що дозволить забезпечити збалансований підхід до формування в дітей основних компетентностей ХХІ століття; буде *удосконалено систему управління процесом забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»* на засадах програмно-цільового менеджменту; систему моніторингу з використанням сучасних цифрових інструментів; *механізми адаптації парціальних програм до індивідуальних особливостей і потреб дітей*, що сприятиме підвищенню результативності освітнього процесу.

Етапи та терміни реалізації Проєкту:

(січень 2025 – грудень 2029 років)

I. Організаційно-підготовчий етап

(січень 2025 – грудень 2025 років)

забезпечити науковий супровід інноваційного проєкту, діяльність щодо створення наукових розробок, участь у щорічних науково-педагогічних заходах, щорічних науково-практичних конференціях, проведення яких спрямовано на виконання завдань дослідження;

визначити наявний рівень забезпечення якості дошкільної освіти в експериментальній та контрольній вибірках;

організувати тематичне навчання (курси, семінари, практичні заняття тощо) для спеціальної підготовки вихователів ЗДО — учасників інноваційного проєкту з питань упровадження дидактичної технології;

розробити Концепцію дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» відповідно до нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту»;

розробити комплексну технологію забезпечення якості дошкільної освіти в науково- педагогічному проєкті «Інтелект України», парціальних програм її впровадження в практику роботи закладів дошкільної освіти;

здійснити узагальнення отриманих результатів щодо забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на констатувальному етапі інноваційного проєкту, підготувати й надрукувати відповідний аналітичний збірник;

скласти програму діагностики забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України», що містить: оцінку якості результатів освітнього процесу; оцінку якості організації освітнього процесу; оцінку якості створення середовища закладу дошкільної освіти; загальну оцінку якості дошкільної освіти;

спланувати хід інноваційного проєкту в закладах дошкільної освіти;

інформувати освітянську громадськість про концепцію інноваційного проєкту, терміни його реалізації; ознайомити з дидактичною технологією реалізації парціальних програм науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у закладах дошкільної освіти;

забезпечити систематичне інформування учасників дослідження та освітянської спільноти про хід реалізації завдань інноваційного проєкту;

підбити підсумки I (організаційно-підготовчого) етапу.

II. Концептуально-діагностичний етап (січень 2026 – грудень 2026 року)

розробити та апробувати нормативно-правову базу проведення інноваційного проєкту, у тому числі: «Концепцію дошкільної освіти в науково-

педагогічному проєкті «Інтелект України»; «Програму інноваційного проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі ЗДО — учасників Проєкту на 2025 – 2029 роки; «Парціальні програми ЗДО, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»;

апробувати навчально-методичні комплекти;

розробити інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проєкту;

забезпечити учасників інноваційного проєкту науково-методичною, навчально-методичною літературою та іншими дидактичними матеріалами за тематикою інноваційного проєкту;

забезпечити проведення для учасників інноваційного проєкту online лекцій, вебінарів, консультацій, форумів, конференцій з метою реалізації інноваційного проєкту;

підбити підсумки II (концептуально-діагностичного) етапу Проєкту.

III. Формувальний етап

(січень 2027 – травень 2029 років)

підготувати пакет документів щодо надання навчально-методичним комплексам відповідного грифа;

розробити інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проєкту;

забезпечити організацію навчання педагогічних працівників — учасників інноваційного проєкту щодо реалізації дидактичної технології підвищення якості дошкільної освіти;

організувати роботу творчих (проблемних, динамічних) груп педагогічних працівників за напрямками інноваційного проєкту;

запровадити систему організаційно-методичної, консультативно-роз'яснювальної роботи серед керівних та педагогічних кадрів закладів дошкільної освіти, батьків щодо забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей, які здобувають дошкільну освіту за парціальними програмами

науково- педагогічного проекту «Інтелект України»;

організувати постійно діючий семінар «Психологічна культура вихователя сучасного закладу дошкільної освіти»;

підбити підсумки II (концептуально-діагностичного) етапу Проекту.

IV. Узагальнювальний етап

(червень 2029 – грудень 2029 року)

провести контрольний етап інноваційного проекту, здійснити перевірку статистичної гіпотези дослідження, узагальнити отримані експериментальні дані;

презентувати результати реалізації завдань інноваційного проекту під час науково-методичних заходів;

узагальнити результати інноваційного проекту. Сформулювати висновки, розробити програму практичного впровадження результатів інноваційного проекту, яка б містила нормативне, науково-методичне, кадрове та організаційне забезпечення;

підготувати звіт за результатами інноваційного освітнього проекту;

забезпечити організацію навчання педагогічних працівників — учасників інноваційного проекту щодо реалізації дидактичної технології підвищення якості дошкільної освіти

створити єдиний ресурсний банк даних як інформаційно-комунікаційну мережу підтримки й надання адресної допомоги педагогічним працівникам у процесі реалізації завдань інноваційного проекту;

організувати постійно діючий семінар «Психологічна культура вихователя сучасного закладу дошкільної освіти»;

звітувати перед громадськістю та представниками засобів масової інформації про результати та хід реалізації завдань інноваційного проекту;

брати участь у роботі міжнародних науково-практичних конференцій, круглих столів тощо.

Практичне значення інноваційного проєкту. Внаслідок його реалізації буде *створено*:

1. *Модель* забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» в контексті реалізації вимог Закону України «Про дошкільну освіту» (2024).

2. *Комплексно-цільову програму* впровадження цієї моделі в практику роботи закладів дошкільної освіти;

3. *Нормативне, наукове, навчально-методичне та організаційне забезпечення* реалізації моделі підвищення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України».

4. *Навчально-методичне забезпечення* освітнього процесу на засадах білінгву, який реалізується за умов інтеграції формальної, неформальної та інформальної дошкільної освіти (білінгвальні парціальні програми; навчальні посібники та зошити з друкованою основою; наочні посібники; методичні рекомендації для вихователів; сайт «Intellect Baby», який містить відеозаняття, дидактичні ігри, мультимедійні матеріали та інтерактивні вправи для дітей; вебінари, відеозаняття, матеріали з виховання і розвитку дітей, рекомендації, поради та статті з актуальних тем, персональні онлайн-кабінети для батьків; базу вебінарів, методичних матеріалів, форум з обміну досвідом для педагогів.

5. *Український інститут дитини* як інституційний механізм реалізації інтердисциплінарного підходу до забезпечення високої якості дошкільної освіти.

Основні положення й отримані результати можуть бути використані педагогічними колективами закладів дошкільної та загальної середньої освіти, науково-педагогічними колективами та здобувачами освіти закладів вищої педагогічної освіти, закладів післядипломної педагогічної освіти, органами управління освітою для підвищення якості дошкільної та початкової освіти.

Вірогідність результатів реалізації інноваційного проєкту забезпечується теоретико-методологічною обґрунтованістю вихідних положень; використанням комплексу взаємодоповнювальних методів, адекватних об'єкту, предмету, меті

та завданням дослідження; застосуванням усебічного кількісного та якісного аналізу отриманих даних.

База реалізації Проєкту: заклади дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей.

Волинська область:

Раково-Ліський заклад дошкільної освіти «Ясла-садок «Колосок» Камінь-Каширської міської ради Волинської області (код ЄДРПОУ – 25087120);

Камінь-Каширський заклад дошкільної освіти «Ясла-садок «Дзвіночок» Камінь-Каширської міської ради Волинської області (код ЄДРПОУ – 25086971);

Любомльський заклад дошкільної освіти № 2 Любомльської міської ради Ковельського району Волинської області (код ЄДРПОУ – 23018698);

Нововолинський заклад дошкільної освіти № 6 Нововолинської міської ради Волинської області (код ЄДРПОУ – 25743021).

Дніпропетровська область:

Комунальний заклад освіти «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 3 «Сонечко» Синельниківської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 34195537).

Комунальний заклад освіти «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 5 «Вербиченька» Синельниківської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 34195647).

Комунальний заклад освіти «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 12 «Журавлик» Синельниківської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ - 34195558).

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Берізка» Слобожанської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 34358787).

Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 402 Дніпровської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 34228352).

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 36 «Джерельце» Кам'янської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 20290299).

Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 31 «Барвінок» Кам'янської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 23025468).

Комунальний заклад Придніпровський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Дивосвіт» Червоногригорівської селищної ради Нікопольського району Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 36020697).

Комунальний заклад дошкільної освіти № 11 «Сонечко» (ясла-садок) Покровської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 36028565).

Комунальний заклад дошкільної освіти № 21 «Казка» (ясла-садок) Покровської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 33826004).

Комунальний заклад освіти «Ліцей № 5 Покровської міської ради Дніпропетровської області» (дошкільний підрозділ) (код ЄДРПОУ – 38711582).

Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 6 «Сонечко» комбінованого типу Вільногірської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 35095049).

Комунальний заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 8 «Білочка» комбінованого типу Вільногірської міської ради Дніпропетровської області (код ЄДРПОУ – 35323404).

Закарпатська область:

Заклад дошкільної освіти № 39 «Журавлик» комбінованого типу Ужгородської міської ради Закарпатської області (код ЄДРПОУ – 34748011).

Мукачівський заклад дошкільної освіти № 5 Мукачівської міської ради Закарпатської області (код ЄДРПОУ – 22112969).

Липчанський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) Хустської міської ради (код ЄДРПОУ – 26463648).

Рокошівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) Хустської міської ради (код ЄДРПОУ – 34901223).

Міжгірський заклад дошкільної освіти № 2 Міжгірської селищної ради (код ЄДРПОУ – 26586687).

Тересвянський заклад дошкільної освіти «Веселка» Тересвянської селищної ради Тячівського району Закарпатської області (код ЄДРПОУ – 41035045).

Заклад дошкільної освіти «Казка» Чопської міської ради Ужгородського району Закарпатської області (код ЄДРПОУ – 22098672).

Київська область:

Білоцерківську початкову школу «Казка» Білоцерківської міської ради Київської області (код ЄДРПОУ 41325891);

Бориспільський заклад дошкільної освіти «Світлячок» Бориспільської міської ради Київської області (код ЄДРПОУ 23580566);

Бориспільський заклад дошкільної освіти № 3 Бориспільської міської ради Київської області (код ЄДРПОУ 23580796);

Вишгородський міський комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Чебурашка» Вишгородської міської ради Київської області (код ЄДРПОУ 23568602);

Заклад дошкільної освіти «Рушничок» Обухівської міської ради Київської (код ЄДРПОУ 25303440).

Кіровоградська область:

Бобринецький дошкільний навчальний заклад № 2 «Ромашка» Бобринецької міської ради (код ЄДРПОУ – 34201524).

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 14 «Калинка» Кропивницької міської ради (код ЄДРПОУ – 31008188).

Гімназія «Сузір'я-19» Олександрійської міської ради Кіровоградської області (код ЄДРПОУ – 24145832).

Львівська область:

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 6 комбінованого типу Шептицької (Червоноградської) міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 43532375).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 17 Шептицької (Червоноградської) міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 37103737).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 8 Самбірської міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 22394063).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 11 Дрогобицької міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 22421506).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 15 Дрогобицької міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23891208).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 12 Дрогобицької міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23891177).

Заклад дошкільної освіти № 3 Радехівської міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23951034).

Заклад дошкільної освіти комбінованого типу № 3 Пустомитівської міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 22421432).

Заклад дошкільної освіти с. Лапаївка Зимноводівської територіальної громади Львівської області (код ЄДРПОУ – 23890427).

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Казковий світ» с. Зимна Вода Зимноводівської територіальної громади Львівської області (код ЄДРПОУ – 37976862).

Золочівський заклад дошкільної освіти № 3 «Сонечко» Золочівської міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23960530).

Заклад дошкільної освіти комбінованого типу (ясла-садок) № 2 Кам'янка-Бузької міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23886087).

Заклад дошкільної освіти комбінованого типу (ясла-садок) № 1 Кам'янка-Бузької міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23886070).

Заклад дошкільної освіти «Сонечко» с. Ралівка Ралівської сільської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 22421771).

Боринський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів – заклад дошкільної освіти Боринської селищної ради Самбірського району Львівської області (код ЄДРПОУ – 22418148).

Великоколоднівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Жовтанецької сільської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 22358883).

Заклад дошкільної освіти № 1 смт Щирець Щирецької селищної ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23890350).

Заклад дошкільної освіти № 2 смт Щирець Щирецької селищної ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23890404).

Жовківський заклад дошкільної освіти № 1 Жовківської міської ради Львівської області (код ЄДРПОУ – 23953895).

Дошкільний навчальний заклад № 6 «Теремок» ясла-садок комбінованого типу м. Трускавець Львівської області (код ЄДРПОУ – 22411554).

Миколаївська область:

Миколаївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 17 комбінованого типу Миколаївської міської ради (код ЄДРПОУ – 24780971).

Миколаївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 94 комбінованого типу Миколаївської міської ради (код ЄДРПОУ – 24780646).

Миколаївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 118 комбінованого типу Миколаївської міської ради (код ЄДРПОУ – 32229553).

Миколаївський заклад дошкільної освіти № 140 Миколаївської міської ради (код ЄДРПОУ – 05526215).

Миколаївський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 148 комбінованого типу Миколаївської міської ради (код ЄДРПОУ – 30533757).

Первомайський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 3 «Дюймовочка» Первомайської міської ради (код ЄДРПОУ – 26132532).

Первомайський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 16 «Калинонька» Первомайської міської ради (код ЄДРПОУ – 26132584).

Центр розвитку дитини «Гармонія» Південноукраїнської міської ради (код ЄДРПОУ – 26231671).

Південноукраїнський заклад дошкільної освіти № 6 «Світлячок» Південноукраїнської міської ради (код ЄДРПОУ - 26231665).

Вознесенський комунальний заклад дошкільної освіти № 11 «Веселка» Вознесенської міської ради (код ЄДРПОУ – 20907908).

Баштанський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 4 «Дюймовочка» Баштанської міської ради Баштанського району (код ЄДРПОУ – 26499103).

Рівненська область:

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 2 поглибленого інтелектуального розвитку Рівненської міської ради Рівненської області (код ЄДРПОУ – 25930970).

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 28 Рівненської міської ради Рівненської області (код ЄДРПОУ – 35658631).

Заклад дошкільної освіти ясла-садок № 37 Рівненської міської ради Рівненської області (код ЄДРПОУ – 23306227).

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 52 фізкультурно-оздоровчого напрямку Рівненської міської ради Рівненської області (код ЄДРПОУ – 25316307).

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 55 Рівненської міської ради Рівненської області (код ЄДРПОУ – 25317369).

Склад науково-консультативної ради реалізації Проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років

Наукові керівники:

Гавриш Ірина Володимирівна, директор Науково-дослідного інституту експериментальної дидактики, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, керівник Науково-педагогічного проекту «Інтелект України», доктор педагогічних наук, професор;

Даниленко Георгій Миколайович, директор Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України», доктор медичних наук, професор;

Щербакова Олена Олександрівна, провідний науковий співробітник Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України», доктор психологічних наук, старший дослідник.

Автор ініціативи:

Гавриш Ірина Володимирівна, директор Науково-дослідного інституту експериментальної дидактики, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, керівник Науково-педагогічного проекту «Інтелект України», доктор педагогічних наук, професор.

Координатор іноваційного проекту:

Єресько Олег Вікторович, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат педагогічних наук.

Члени науково-консультативної ради:

Рогова Віра Борисівна, ректор комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук.

Левінець Наталія Валентинівна, старший науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання Центру раннього розвитку дитини та

дошкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук, доцент.

Лотоцька Алевтина Вікторівна, в. о. генерального директора директорату дошкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України.

Лохвицька Любов Василівна, професор кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі, кандидат педагогічних наук, професор.

Панасюк Тамара Вікторівна, радник директора Київського Палацу дітей та юнацтва.

Автор ідеї — науковий керівник

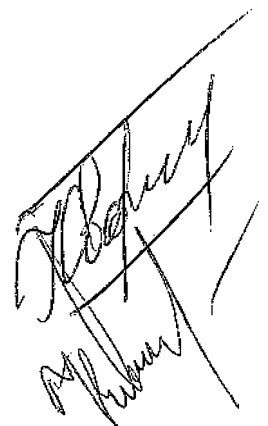


Ірина ГАВРИШ

Координатор



Олег ЄРЕСЬКО



ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
09.12.2024 № 1718

Програма

реалізації інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років

8

<i>№ п/п</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Очікувані результати</i>
1	2	3	5
I. Організаційно-підготовчий етап (січень 2025 – грудень 2025 року)			
1.	Забезпечити науковий супровід інноваційного проєкту, діяльність щодо створення наукових розробок, участь у щорічних науково-педагогічних заходах, щорічних науково-практичних конференціях, проведення яких спрямовано на виконання завдань дослідження	До 1-го лютого 2025 року	Угоди з партнерами — учасниками інноваційного проєкту (ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України», Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, а також ЗДО — учасниками інноваційного проєкту

2.	Визначити наявний рівень Забезпечення якості дошкільної освіти в експериментальній та контрольній вибірках	До 1 червня 2025 року	Отримання на констатувальному етапі інноваційного проекту даних про стан забезпечення якості дошкільної освіти в експериментальній та контрольній вибірках
3.	Організувати тематичне навчання (курси, семінари, практичні заняття тощо) для спеціальної підготовки вихователів ЗДО — учасників інноваційного проекту з питань упровадження дидактичної технології	Червень 2025 року —червень 2029 року	Підготовлений кваліфікований кадровий ресурс із реалізації напрямів та завдань інноваційного проекту
4.	Розробити Концепцію дошкільної освіти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» відповідно до нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту»	До 07.07.2025 року	Концепція дошкільної освіти в науково- педагогічному проекті «Інтелект України» відповідно до нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту»
5.	Розробити комплексну технологію забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України», парціальних програм її впровадження в практику роботи закладів дошкільної освіти	До 1 серпня 2025 року	1. Комплексна технологія забезпечення якості дошкільної освіти в науково- педагогічному проекті «Інтелект України» 2. Парціальні програми впровадження дидактичної технології в практику роботи ЗДО
6.	Здійснити узагальнення отриманих результатів щодо забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на констатувальному етапі інноваційного проекту, підготувати й надрукувати	До 1 серпня 2025 року	Видання аналітичного збірника з питань забезпечення якості дошкільної освіти в науково- педагогічному проекті «Інтелект України»

	відповідний аналітичний збірник		
7.	Скласти програму діагностики забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України», що містить: ➤ оцінку якості результатів освітнього процесу; ➤ оцінку якості організації освітнього процесу; ➤ оцінку якості створення середовища закладу дошкільної освіти; ➤ загальну оцінку якості дошкільної освіти	До 1-го серпня 2025 року	Програма діагностики забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України»
8.	Спланувати хід інноваційного проєкту в закладах дошкільної освіти	До 1-го серпня 2025 року	План реалізації інноваційного проєкту в експериментальних ЗДО
9.	Інформувати освітянську громадськість про концепцію інноваційного проєкту, терміни його реалізації; ознайомити з дидактичною технологією реалізації парціальних програм науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» у закладах дошкільної освіти	До 1 вересня 2025 року	Інформація про початок інноваційного проєкту, його суть і терміни реалізації
10.	Забезпечити систематичне інформування учасників дослідження та освітянської спільноти про хід реалізації завдань інноваційного проєкту	Упродовж проведення інноваційного проєкту	Інформація про хід виконання Програми інноваційного проєкту та його результативність
11.	Підбити підсумки I (організаційно-підготовчого) етапу	Грудень 2025 року	Звіт за I етап

II. Концептуально-діагностичний етап (січень 2026 – грудень 2026 року)

1	Розробити та апробувати нормативно-правову базу проведення інноваційного проекту, у тому числі: «Концепцію дошкільної освіти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України»; «Програму інноваційного проекту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі ЗДО — учасників Проекту на 2025-2029 роки; «Парціальні програми ЗДО, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»	Упродовж проведення етапу	Проекти нормативно-правового забезпечення всеукраїнського інноваційного проекту
2	Апробувати навчально-методичні комплекти	Упродовж проведення етапу	Апробовані зразки навчально-методичного забезпечення
3	Розробити інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проекту	Упродовж проведення етапу	Інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проекту
4	Забезпечити учасників інноваційного проекту науково-методичною, навчально-методичною літературою та іншими дидактичними матеріалами за тематикою інноваційного проекту	Упродовж проведення етапу	Науково-методичне, навчально-методичне забезпечення інноваційного проекту
5	Забезпечити проведення для учасників	Упродовж	Організоване проведення лекцій та

	інноваційного проєкту online лекцій, вебінарів, консультацій, форумів, конференцій з метою реалізації інноваційного проєкту	проведення етапу	інших форм
6	Підбити підсумки II (концептуально-діагностичного) етапу Проєкту.	Грудень 2026 року	Звіт про завершення етапу
III. Формувальний етап (січень 2027 – травень 2029 років)			
1	Підготувати пакет документів щодо надання навчально-методичним комплектам відповідного грифа	Упродовж проведення етапу	Апробовані та рекомендовані навчально-методичні посібники
2	Розробити інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проєкту	Упродовж проведення етапу	Інструктивно-методичні рекомендації для учасників інноваційного проєкту з використання посібників
3	Забезпечити організацію навчання педагогічних працівників — учасників інноваційного проєкту щодо реалізації дидактичної технології підвищення якості дошкільної освіти	Упродовж проведення етапу	Підготовленні педагогічні працівники до роботи за інноваційним проєктом
4	Організувати роботу творчих (проблемних, динамічних) груп педагогічних працівників за напрямками інноваційного проєкту	Упродовж проведення етапу	Організовано горизонтальну підтримку для учасників проєкту
5	Запровадити систему організаційно-методичної, консультативно-роз'яснювальної роботи серед керівних та педагогічних кадрів закладів дошкільної освіти, батьків щодо забезпечення психолого-	Упродовж проведення етапу	Створено систему організаційно-методичної, консультативно-роз'яснювальної роботи серед керівних та педагогічних кадрів ЗДО, батьків щодо забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей, які навчаються за парціальними

	педагогічного супроводу дітей, які здобувають дошкільну освіту за парціальними програмами науково-педагогічного проекту «Інтелект України»		програмами науково- педагогічного проекту «Інтелект України»
6	Організувати постійно діючий семінар «Психологічна культура вихователя сучасного закладу дошкільної освіти»	Упродовж проведення етапу	Забезпечено психологічний супровід становлення вихователя як суб'єкта сучасного закладу дошкільної освіти
7	Провести формувальний етап інноваційного проекту	2026–2028 роки	Експериментальна апробація Комплексної технології забезпечення якості освіти, парціальних програм, навчально-методичного забезпечення
8	Підбити підсумки III (формувального) етапу Проекту.	Травень 2029 року	Звіт про завершення етапу
IV. Узагальнювальний етап (червень 2029 – грудень 2029 року)			
1	Провести контрольний етап інноваційного проекту, здійснити перевірку статистичної гіпотези дослідження, узагальнити отримані експериментальні дані	До 1-го липня 2029 року	Звіт за підсумками проведення інноваційного проекту
2	Презентувати результати реалізації завдань інноваційного проекту під час науково-методичних заходів	Серпень-грудень 2029 року	Презентація результатів реалізації завдань інноваційного проекту

3	Узагальнити результати інноваційного проєкту. Сформулювати висновки, розробити програму практичного впровадження результатів інноваційного проєкту, яка б містила нормативне, науково-методичне, кадрове та організаційне забезпечення	До 1-го жовтня 2029 року	Узагальнення результатів і визначення подальшого розвитку інноваційного проєкту; програма практичного впровадження результатів інноваційного проєкту
4	Підготувати звіт за результатами педагогічного інноваційного проєкту	До 1-го грудня 2029 року	Оприлюднення результатів педагогічного інноваційного проєкту
5	Забезпечити організацію навчання педагогічних працівників — учасників інноваційного проєкту щодо реалізації дидактичної технології підвищення якості дошкільної освіти	Упродовж проведення інноваційного проєкту	Формування готовності учасників інноваційного проєкту до модернізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти
6	Створити єдиний ресурсний банк даних як інформаційно-комунікаційну мережу підтримки й надання адресної допомоги педагогічним працівникам у процесі реалізації завдань інноваційного проєкту	Упродовж проведення інноваційного проєкту	Створення ресурсного забезпечення інноваційного проєкту
7	Організувати постійно діючий семінар «Психологічна культура вихователя сучасного закладу дошкільної освіти»	Упродовж проведення етапу	Психологічний супровід становлення вихователя як суб'єкта сучасного закладу дошкільної освіти
8	Звітувати перед громадськістю та представниками засобів масової інформації про результати та хід реалізації завдань інноваційного проєкту	Упродовж проведення інноваційного проєкту	Оприлюднення результатів реалізації завдань інноваційного проєкту

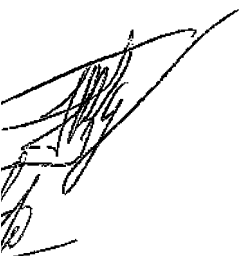
9	Брати участь у роботі міжнародних науково-практичних конференцій, круглих столів тощо
---	---

Автор ідеї – науковий керівник

Координатор

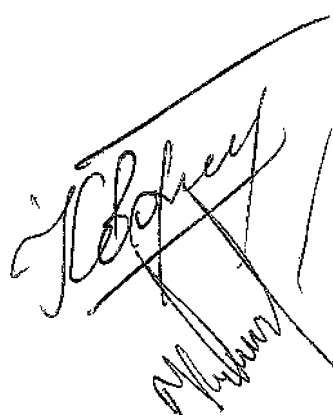


Упродовж проведення інноваційного проекту	Використання міжнародного до- свіду супроводу освітніх процесів у період трансформаційних змін суспільства та освітньої галузі, обмін делегаціями, проведення конференцій, педагогічних мостів, круглих столів в on-line режимі
---	---



Ірина ГАВРИШ

Олег ЄРЕСЬКО



ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
09.12.2024 № 1718

Склад науково-консультативної ради реалізації Проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Забезпечення якості дошкільної освіти в науково-педагогічному проєкті «Інтелект України» на базі закладів дошкільної освіти Волинської, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської та Рівненської областей у січні 2025 – грудні 2029 років

Наукові керівники:

Гавриш Ірина Володимирівна, директор Науково-дослідного інституту експериментальної дидактики, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, керівник Науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», доктор педагогічних наук, професор;

Даниленко Георгій Миколайович, директор Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України», доктор медичних наук, професор;

Щербакова Олена Олександрівна, провідний науковий співробітник Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України», доктор психологічних наук, старший дослідник.

Автор ініціативи:

Гавриш Ірина Володимирівна, директор Науково-дослідного інституту експериментальної дидактики, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, керівник Науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», доктор педагогічних наук, професор.

Координатор іноваційного проєкту:

Єресько Олег Вікторович, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат педагогічних наук.

Члени науково-консультативної ради:

Рогова Віра Борисівна, ректор комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук.

Левінець Наталія Валентинівна, старший науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання Центру раннього розвитку дитини

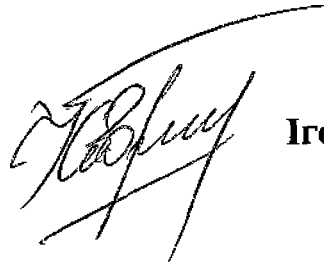
та дошкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук, доцент.

Лотоцька Алевтина Вікторівна, в. о. генерального директора директорату дошкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України.

Лохвицька Любов Василівна, професор кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі, кандидат педагогічних наук, професор.

Панасюк Тамара Вікторівна, радник директора Київського Палацу дітей та юнацтва.

**Генеральний директор
директорату шкільної освіти**



Ігор ХВОРОСТЯНИЙ